

Міжнар. наук.-практ. конф. Дніпро : Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2018. С. 136–138.

4. Казаренко М.С. Про тактичні операції у структурі розслідування економічних злочинів. Право і безпека. 2005. С. 73–75.

5. Шевчук В.М. Проблеми криміналістичної класифікації тактичних операцій. Питання боротьби зі злочинністю. Вип. 24 '2012. С. 180–192.

Вербісць Андрій Сергійович,

здобувач наукової лабораторії з проблем протидії злочинності ННІ № 1 Національної академії внутрішніх справ

АСПЕКТИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗЛОЧИНІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ НЕЗАКОННИМ ВИДОБУТКОМ І РЕАЛІЗАЦІЄЮ БУРШТИНУ

Неодмінною складовою діяльності правоохоронних органів є застосування заходів примусу, тобто дій спрямованих на придушення волі правопорушника та змушення його діяти в рамках визначених законом. Про те слід зазначати, що в сучасних умовах протидії злочинності поряд із застосуванням заходів примусу, все більш пріоритетним напрямком стає проведення профілактики, тобто створення таких умов, щоб особа правопорушника не замислювалась про вчинення злочину, а у випадках замислення такого злочину чітко усвідомлювала кримінально-карний вплив на неї у разі виконання злочинного умислу.

Вказане вище полягає у тому що сучасні підходи у протидії злочинності генерують перед правоохоронною системою нові заходи оцінки їхньої діяльності з метою меншого застосування репресивних заходів до порушників закону та недопущення вчинення нових злочинів у новітніх підходах роботи оперативних підрозділів особливе місце займає профілактична діяльність щодо попередження та запобігання злочинності, яким є профілактика злочинності, в тому числі, яка пов'язана із незаконним видобутком та реалізацією бурштину.

Разом з тим, попередження злочинів є найгуманнішим і доцільнішим засобом підтримання правопорядку. Тому особливої уваги під час протидії злочинам пов'язаним із незаконним обігом бурштину приділяється попереджувальній діяльності, як основному механізму недопущення злочинів.

Попередження незаконного видобутку та реалізації бурштину є одним із основних напрямків оперативно-службової діяльності оперативних підрозділів, які здійснюють заходи спрямовані на протидію вказаній групі злочинів. Попереджувальна діяльність оперативних підрозділів досліджуваної категорії злочинів є складним організованим механізмом спрямованим на недопущення злочинів, зменшення їх впливу на місцеве населення, забезпечення функціонування органів державної влади на місцях.

Під попередженням злочинів, пов'язаних з незаконним видобутком та реалізацією бурштину-сирцю розуміємо цілісну систему оперативно-розшукових та інших заходів, направлених на забезпечення ефективного використання оперативними підрозділами необхідних сил та засобів в процесі виявлення та усунення обставин, що сприяють вчиненню вказаної категорії злочинів, виявлення осіб, що входять у коло оперативного інтересу в силу наявності інформації та ознак задумання, готування до злочину та здійснення на них профілактичного впливу з метою недопущення його вчинення.

Важливість та доцільність попередження злочинів пов'язаних з незаконним видобутком та реалізацією бурштину-сирцю полягає у тому, по-перше, попередження злочинів порівняння з розслідуванням злочинів менш витратне. Невипадково практики зазначають, краще попередити вчинення злочинів, ніж потім займатися їх розслідуванням, для того, щоб викрити злочинця, необхідно проводити цілий комплекс слідчих (розшукових) дій, а це витрата фінансових, матеріальних і інших ресурсів. По-друге, злочинні дії можуть спричинити соціальну напруженість в тому або іншому регіоні України. По-третє, зовсім не виключена вірогідність використання грошових коштів отриманих від незаконного видобутку та реалізації бурштину-сирцю для фінансування організованих злочинних груп (кримінального бізнесу). Все це, природно, підштовхує на ухвалення передусім оперативними підрозділами дієвих заходів щодо попередження злочинів [1, с. 310].

Необхідно наголосити, що діяльність оперативних підрозділів по попередженню злочинів включає два аспекти: організаційний і тактичний. Стосовно діяльності по попередженню незаконного видобутку та реалізацією бурштину-сирцю, організаційний аспект полягає в постійній діяльності керівного складу оперативних підрозділів Національної поліції України по створенню умов, що

забезпечують вирішення задач щодо попередження незаконного видобутку, у тактичному ж плані дана попереджувальна діяльність полягає в безпосередньому здійсненні заходів щодо виявлення і усунення умов, що сприяють незаконному видобутку та реалізацією бурштину-сирцю, у визначенні можливостей впливу на осіб, що можуть вчинити зазначені злочини і здійснення стосовно них профілактичного впливу, а також запобігання злочинам, що готуються.

Таким чином, сутність здійснення попередження злочинів пов'язаних із незаконним видобутком та реалізацією бурштину полягає у формуванні співробітниками оперативних підрозділ щодо осіб, які можуть вчинити злочин чи вже його вчинили правосвідомої поведінки з метою недопущення вчинення задуманого злочину чи нових злочинів у подальшому.

Список використаних джерел

1. Гула Н. Л. Заходи оперативних підрозділів ОВС щодо попередження злочинів у сфері цільових спеціалізованих державних фондів / Н. Л. Гула // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. – 2015. – № 825. – С. 308–314.

Верещак Олександр Іванович,

аспірант кафедри кримінального процесу
Національної академії внутрішніх справ

МІСЦЕ СПЕЦІАЛЬНОГО ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

Згідно із західноєвропейською правовою доктриною для позначення заочного судочинства застосовується юридична формула «*in contumaciam*», що з латини перекладається як «у відповідь на впертість». За англосаксонською – «*in absentia*», з латини – «за відсутності». Етимологія цих категорій вказує, що заочне кримінальне провадження здійснюється внаслідок протидії правосуддю шляхом невиконання обвинуваченим обов'язку особисто бути присутнім у суді або через використання ним права на розгляд судом обвинувачення за його відсутності. Зрозуміло, що при цьому зростає загроза судової помилки. Особливо негативно позначилось на репутації вказаного інституту використання заочної форми розслідувань та суду за часів панування інквізиції, авторитарних і тоталітарних режимів. Пам'ять про сумну долю їхніх жертв